

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT MAGASIN

PARTI FRÅN UTÖ I STOCKHOLMS SKÄRGÅRD. — AMATÖRFOTO. G. ANDERSSON, STOCKHOLM.

16:DE ÅRG.

DEN 13 JUNI 1915.

N:o 37.

J. W. Mörck

BROR MÖRCKE.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Lyckligtvis har Sverige åtminstone hittills undgått att bli indraget i den stora världsbranden. Men när det brinner i alla knutar rundt i kring en, är det godt att ha eldsläckningsredskapen i ordning och veta, att deras handhavande ligger i en lugn och säker hand. Vår nuvarande krigsminister har icke hört till dem, som väckt buller kring sitt namn, innan han blifvit statsråd och äfven sedan han blifvit det, har han icke låtit tala om sig annat än då det funnits något godt att förmäla om honom. Häri ligger icke den minsta styrkan hos den man, som i allvarsyllda tider står på den ansvarsfulla posten som ledare af vår krigsförvaltning till lands.

Bror Birger Emil Mörcke är född i Öglunda af Skaraborgs län den 12 juni 1861 och son till överstelöjtnanten Bror Mörcke och hans maka Ida Hildegard von Hall. Efter att 1878 ha aflagt mogenhets-examen vid Nya elementarskolan i Stockholm inträdde han på den militära banan, genomgick krigsskolan på Karlberg och utnämndes 1879 till underlöjtnant vid Västgöta regemente. Vid detta genomgick han också kompaniofficersgraderna, men inkallades i sinom tid till generalstaben, hvarest han 1903 utnämndes till major och 1906 till överstelöjtnant. År 1909 utnämndes han till överste och chef för Hallands regemente.

Redan 1910 hade Mörcke tagits i anspråk för ett allmänt uppdrag af den största betydelse, i det han inkallats till ledamot i kommittén för uppgörande af förslag till omorganisation af Gymnastiska centralinstitutet. Som bekant ingick i denna kommittés uppdrag jämväl frågan om gymnastikundervisningens ställning vid rikets läroanstalter i det hela. Dess genomgripande förslag ha ännu icke blifvit föremål för slutlig behandling, men utgöra den betydelsefullaste ansats till gymnastikens popularisering, som hittills förekommit.

Sedermera anlätades han af den liberala regeringen vid krigslagstiftningens beredning och var af k. majt förordnad att vara ledamot af lagrådet under hithörande viktiga lagförslags behandling i detta. Denna behandling fördes till slut den 7 februari 1914, alltså dagen efter konungens bekanta borggårdstal, och Mörcke hade knappt hunnit återvända till sitt regemente i Halmstad, förr än han återkallades till Stockholm för att biträda dåvarande landshöfdingen Hammarskjöld vid regeringsbildandet efter den med anledning af borggårdstalet utbrutna ministerkrisen. Visserligen övertog Hammarskjöld sjelf krigsministerportföljen, men i Mörcke som konsultativt statsråd påräknade han tydligen att hafva en pålitlig rådgivare och medhjälpare i de rent militära fackfrågorna. Mörckes verksamhet under den första statsrådtiden inskränkte sig också huvudsakligen till det intradepartementala arbetet; i försvarsriksdagens förhandlingar deltog han högst obetydligt. I första kammaren uppträdde han med ett anförande, hvori han framförde de militära skälen för mörkarreststraffets bibehållande, i båda kamrarna tog han till orda för fortsatt kasernbyggnad och hembar därvid i andra kammaren en desto lättare seger, som den liberala ledningen ställt sig på samma sida.

Efter världskrigets utbrott visade det sig emellertid önskvärdt att sätta landförsvaret omedelbart under facklig ledning och den 15 augusti 1915 utnämndes Mörcke till chef för landförsvarsdepartementet. Med hänsyn till den febrila hast, hvarmed man nu på alla punkter sökte bringa försvarsberedskapen till högsta fulländning, blef det en oerhörd arbetsbörda, som kom att hvila på den nye krigsministerns skuldror. Naturligtvis var det honom

icke möjligt att följa med hvad som försiggick allestädes och säkerligen komma icke alla åtgärder, som vid denna tid vidtogos, att röna obetingadt gillande på räkningskapens dag. Men klandret härför drabbar icke Mörcke, hvars sträfvanden att komma missförhållanden till liis icke minst fått ett uttryck däri, att den som sträng granskare kände liberala riksdagsmannen E. A. Nilsson i Örebro förordnats till ett slags öfverrevisor i afseende på 1914 års landstormsräkenskaper.

Längre fram på hösten fick Mörcke den svåra uppgiften sig förelagd att sörja för arméns reservbefälsbehof, hvilket genom den nya härordningen afsevärdt skärpts. I det längsta sökte Mörcke tillgodose detta behof genom vädjan till de värnpliktige att frivilligt underkasta sig deltagandet i de kurser, som härför funnos erforderliga. Emellertid ingingo endast 1,620 anmälningar, däraf 907 till den högre kursen och 713 till den lägre. Då det var ytterst tvifvelaktigt, huruvida värnpliktslagen medgaf tvångsinkallelse, ville Mörcke i det längsta slå sig till ro härvid, helst äfven hänsyn såväl till de ekonomiska förhållandena som till svårigheten att för den ifrågavarande utbildningen disponera tillräckligt antal fullt lämpligt befäl talade för en viss inskränkning i antalet. Slutligen fann han sig dock nödsakad att tillgripa tvångsutvägen, väl till icke ringa del på grund af påtryckningar från pressen och den del af regeringen, som från början varit för kommenderings anlåtande. I hvarje fall är det ingen, som betviflat Mörckes goda vilja att söka en lösning af det svåra problemet på ett för den enskilde så litet betungande sätt som möjligt utan att försvarets nödvändiga behof därigenom tillbakasattes.

Under årets riksdag har Mörcke bl. a. tagit ställning till det viktiga spörsmålet om officerskårens rekrytering, ett ämne, som i vikt för vårt försvar endast kan jämföras med frågan om öfningstidens längd. Enligt den 21 maj detta år utfärdad kungörelse är det nu ordnad så, att de blifvande officerarne få sin första utbildning, rekrytutbildningen, gemensamt med andra värnpliktiga studenter. Vid underbefälsutbildningens början sammanföras däremot officersaspiranterna till särskilda truppslagsvis anordnade skolor. Efter den gemensamma underbefälsutbildningens slut eller vid infanteriet under ett afbrott i densamma skola officersaspiranterna under 2—3 månader tjänstgöra såsom underbefäl vid vederbörliga regementen. Under denna tid komma de att leiva tillsammans med truppen och få härigenom ett lämpligt tillfälle att inhämta den personliga erfarenhet om truppens behof och åskådningar, hvilken icke kan skattas nog högt för den blifvande förroendefulla samverkan mellan trupp och befäl. Den slutliga antagningen af officersaspiranter skall till förekommande af misstag ske så sent som det med hänsyn till utbildningstidens längd är möjligt. Aspiranternas förmögenhetsförhållanden få härvid icke utöfva något inflytande. Reservofficersaspiranter, hvilka i afseende på genom examina ådagalagt bildningsmått ej uppfylla de allmänna kraven, skola, därest de under utbildningstiden gjort sig kända för duglighet och förklarats lämpliga, erhålla dispens. Krigsministern har genom dessa anordningar tillmötesgått inom vida kretsar af vårt folk hysta önsksningar.

I afseende på vårt försvarsväsendes utveckling har det framför allt gällt att bygga vidare på den förflidit år lagda grunden. De i år beslutade landstormsbefälskurserna skola säkerligen få stor betydelse för vårt försvars stärkande.

DEN SISTE BONDESTÅNDS-REPRESENTANTEN.

Af de män, som för femtio år sedan voro med vid beslutet om tystandsrepresentationens ersättande med Tvåkammarriksdagen, är det numera icke många som leiva kvar. Af präste- och borgareståndet med säkerhet ingen, af ridderskapet och adeln väl ännu åtskilliga — af mera kända t. ex. Pehr von Ehrenheim och Gustaf Tamm — men af hedervärda bondeståndet så vidt bekant endast en, den man, hvars bild H. 8. D. för detta nummer lyckats förskaffa sig.

F. riksdagsmannen *Eric Ersson* i Sanne i Hackås af Jämtlands län är född den 14 juni 1822 och härstammar liksom sin sockenbo, den bekante riksdagsmannen Jöns Bromée i Billsta i åttonde led från en länsman Per Jönsson, som iörst omtalas år 1630 och är stamfader för en vidt utgrenad släkt med många framstående medlemmar. Eric Ersson gifte sig år 1846 och öfvertog därefter sina föräldrars hemman i Sanne. Liksom sin granne Paul Andersson, äfven han riksdagsman och t. o. m. utsedd till bankofullmäktig, röjde han tidigt begåfning och fick därför snart mottaga hvarjehanda enskilda och

offentliga förtroendeuppdrag. Som helt ung blef han fjärdingsman; sedan efter hvar annat nämndeman, godeman i ägodelningsrätten och landstingsman.

Då 1862 års kommunalförfattning trädde i kraft, blef han utsedd till ordförande såväl i kommunalstämman som i kommunalnämnden och innehade i många år dessa befattningar.

Så blef han slutligen vald till fullmäktig i bondeståndet vid den första ståndsriksdagen, hvarvid han äfven någon tid iungerade som suppleant i bevillningsutskottet.

Till första treårsperioden under det nya representationsskicket utsågs han till ledamot af Andra kammaren för Jämtlands södra domsaga. Vid 1869 års riksdag var han ledamot i tillfälligt utskott. I öfrigt synes han ha tillhört de stilla i landena, som icke besvärade diskussionsprotokollen.

Vid snart fyllda 93 års ålder är Eric Ersson fortfarande efter sin ålder rask och kry. Han åtnjuter nu s. k. födoråd (undantag) af sitt förutvarande hemman, å hvilket han som enkeman tramleiver sina dagar. Vid två-

ERIC ERSSON, 93 ÅR D. 14 JUNI. Led af Bondeståndet 1865-66, af Riksdagens A. K. 1867-69. Efter fotografi i dagarna tagen för H. 8. D. i den gamle bondefullmäktigens hem af fct. graf Granbom, Östersund.

Riksdagsman F. V. Thorsson i Ystad blef på sin 50-årsdag den 30 maj föremål för den hjärtligaste hyllning från sina meningsfränders sida. Med anledning af bemärkelsedagen antäcktes i Ystads folkpark, vid hvilken hr Thorsson innehar befattningen som föreståndare, en af skulptören Sven Andersson utförd byst öfver jublaren. A sockeln till bysten läses dedikationen: Folkets gård af folkets man. — Vid aftäckningshögtidligheten, hvilken räknade flera tusen deltagare, talade bl. a. redaktör H. Branting, som i sitt hyllningsanförande särskildt dröjde vid hr Thorssons verksamhet och betydelse som socialdemokratisk riksdagsman.

"FOLKETS GÄRD AF FOLKETS MAN". Aftäckningen af den öfver riksdagsman F. V. THORSSON i Ystads Folkets park resta porträttbysten vid festen med anledning af 50-årsdagen d. 30 maj. I talarstolen herr Thorsson. — Foto. Rahmn, Ystad

etc. Ange!, Upsala
MINNESTEN ÖFVER DR. G. KOLTHOFF AFTÄCKT DEN 30 MAJ PÅ BÖRJE KYRKO GÅRD
Text å sid. 592.

DOKTORSPROMOTIONERNA I UPSALA OCH LUND.

Foto. E. Fran, Upsala.

NYPROMOVERADE TEOLOGIE DOKTORER I UPSALA JÄMTE PROMOTOR.

Öfre raden fr. v.: Docenterna G. Lizell och B. Westman, prof. G. Aulén, doc. Em. Linderholm.

Nedre raden fr. v.: Prosten R. Norén, rektor J. Kerfstedt, promotor prof. E. Rodhe, kyrkoh. f. d. doc. A. T. Hammar, kontr.-prosten f. d. docenten M. Lundborg.

Text å sid. 592.

kammarriksdagens snart stundande 50-årsjubileum skola säkerligen många odalmäns tankar gå till den gamle norrlänningen, som var med om att bereda vägen för den svenske bondens uppmarsch till politisk makt och inflytelse.

Foto Lundbeck, Uddevalla

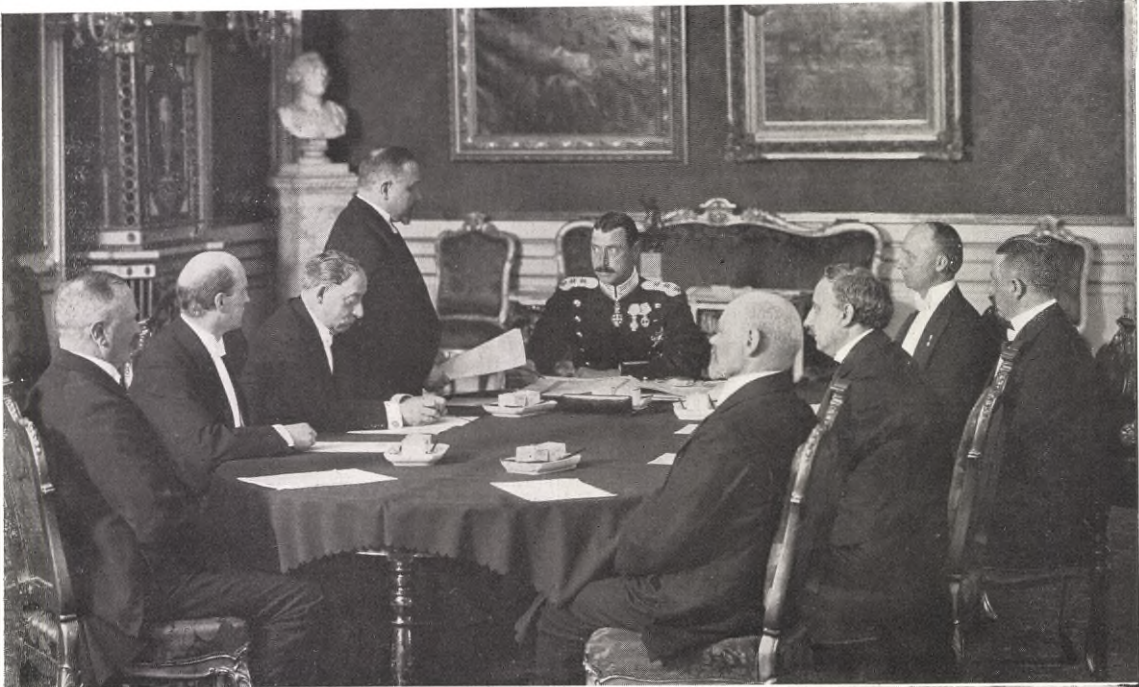
U. M. Besigt Uddevalla.

UDDEVALLA LÄROVERKS FÖRSTA STUDENTER hyllas af hela staden den 2 juni med stor fest. De tolf nya hvita mössorna hälsa folkmängden utanför läroverket, som hittills saknat dimissionsrätt.

Foto. Håkman, Lund

GRUPP AF PROMOVERADE JUBELDOKTORER OCH NYPROMOVERADE FILOSOFIE DOKTORER I LUND JÄMTE PROMOTOR.

Öfverst: NÄR KONUNG CHRISTIAN UNDERSKREF DEN NYA GRUNDLAGEN I STATERÅDET DEN 5 JUNI. T. h. om konungen Justitieminister Zahle, Finansminister Brandes, Försvarsminister Munck, Kultusminister Keiser Nielsen. T. v. om konungen Utrikesminister Scavenius, Handels- och Trafikminister Hassing-Jørgensen, Inrikesminister Rode, Landtbruksminister Pedersen Sandby.

Därunder: DET HVITA KVINNOTÅGET hyllar konungen (synlig å balkongen). — Efter fotografier.

Årsdagen af den danska grundlagens tillblifvelse den 5 juni 1849 har alltid i den danska hufvudstaden haft öfver sig en prägel af nationell fäststämning och nationell villeyttring, som motsvarande årsdag i Sverige — den 6 juni — i trots af dess sammanfallande med *Gustafs*-dagen, dagen för den moderna svenska nationalstatens konstituering genom Gustaf Wasas val till konung den 6 juni 1523, aldrig lyckats förvärva. Dagen har firats som hälgdag, Dannebrogens röda och hvita färger ha svajat för ljumma sommarvindar mot nytyslagna bokars ljusa grönska, och om ock de tre stora partierna plägat samlas på skilda mötesplatser, ha dock alla hjärtan klappat för samma innerliga tanke: *gamla Danmarks väl*.

Så fästligt som under det stora krigsåret 1915 har den 5 juni väl dock aldrig begåtts. Icke nog med att det lilla danska folket såsom sällan tillföre känt sin inre enhet under intrycket af de stores strider därutänför, partierna ha äfven lyckats ena sig om att återgå till det ursprungliga

författningsideal, hvilket kringjublades den *förste* femte juni af de stolta borgare, som efter nära två århundraden sågo enväldets kongelov ersättas af ett fritt, folkligt regeringsskick efter att med förenade krafter ha nedslagit i et tyska upproret i det dåvarande kungarikets södra del, i trots af att detta stöddes af hela det tyska förbundets förenade kraft. Den privilegierade valrätt, som 1866 för fem årtionden framåt i landstinget — Danmarks första kammare — skapade ett länge afgörande hinder för folkviljans förverkligande, har äntligen åter undanskaffats, ett första minne af den reaktion, 1864 års nederlag och nationella förödmjukelse förde med sig. Ungdomen rycker in i den fullmyndiga medborgarkretsen, sedan 30-årsåldes-strecket för valrätt äntligen utplånats. Och slutligen — kvinnorna ha vunnit politisk likställighet med mannen i det land, hvilket i nationalsången af ålder prisats såsom "Freias sal". Mätte de framtidsförhoppningar vårt systerfolk i söder knyter till sin författnings p. nyttfödelse, i rikt mått gå i uppfyllelse!

Rfter fotografs.
KEJSAR WILHELM (midt för) OCH ERKEHERTIG FRIEDRICH AF ÖSTERRIKE (t. v.) VID SYDÖSTRA KRIGSSKÅDEPLATSEN.

VÄRLDSKRIGET.

Det märkligaste som under världskrigets *fjortiofjärde* vecka af rapporterna bringats till kändedom från de olika krigsskådeplatserna, ha återigen utspelats i öster, och närmare bestämt i *Galizien*. Den väldiga tysk-österrikiska offensiv, som här fortgått allt sedan början af maj, hade vid månadens utgång resulterat i ryssarnes undanträngande från hela den västliga delen af provinsen och i ett oerhördt stort krigsbyte, som enligt senaste öfverslag omfattar bl.

a. nära 270,000 man ryska fångar, däraf 863 officerare, 251 kanoner och 576 kulspurtor. Omedelbart anslutande sig till dessa framgångsrika operationer, för hvilka äran tillskrifves i främsta rummet generalerna *Mackensen* och *Linsingen*, har under den gångna veckan företagits en rad af väl planerade, kraftiga framstötar i stor stil, hvilkas närmaste ändamål varit att hindra ryssarne att få till stånd en ordnad motoffensiv. På norra flygeln ryckte Mackensen, Jaroslavs och Radymnos eröfrare, fram mot *Przemysl*, medan österrikare sökte söderifrån fullborda fästningens inringning. I centrum ha Linsingens härar under hårdnackade strider ryckt fram mot Dnjeströfverfästningen *Stryj*, som togs med storm den 31 maj. Här ha generalerna Bothmers och Szurmays arméer hvar på sitt håll vunnit segrar öfver ryssarne. Slutligen har den södra flygeln under general Pfanzer-Baltin förmått om ock med stora ansträngningar tränga fram till *Nadvorna*.

Torsdagen den 3 juni kom så den oväntadt snabba underrettelsen om *Przemysls*

Rfter fotografs.
STORFURST BORIS SOM BOJAR, har nyligen tilldelats St Georgskorset.

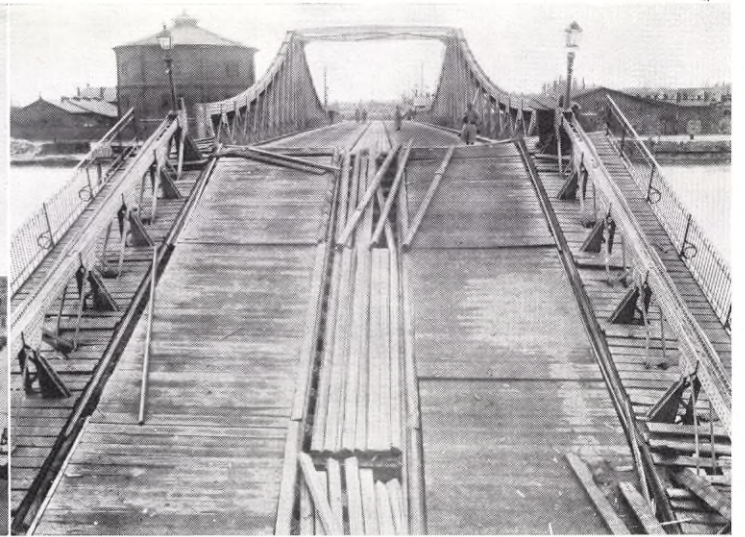

Rfter fotografs.
STORFURSTINNAN MARIA PAVLOVNA SOM BARMHERTIGHETSSYSTER.

Rfter fotografs.
Königsd. Bängt Sijfersparre.
KENKEEROTTNING EMMA AF HOLLAND.

LIBAU ERÖFRAD OCH BESATT AF TYSKA TRUPPER.

HVAR 8 DAG

1. EN AF DE FÖRNÄMARE GATORNA I LIBAU EFTER INTAGNINGEN. 2. DE INRYCKANDE TYSKA TRUPPERNA Å LIBAUS HAMNPLATS. 3. DEN AF RYSSARNE FÖRE DERAS AFTÅGANDE SPRÄNGDA JÄRNVÄGSBRON 4. AF RYSSARNE SPRÄNGDA BOMBSÄKRA FÄSTNINGSVÄRK. — Efter fotografier.

DEN SEGERRIKA TYSKA FRAMMAR

Efter fotografier.
 1. EN SLINGRANDE VÄG GENOM DUKLA-PASSET (KARPATERNA) MED FRAMRYCKANDE TYSKA BLANDADE TRUPPER.
 T. v. ett nafta-borrtorn; i förgrunden en tvärs öfver vägen anlagd rysk skyttegraf.

2. NÄR TYSKA
 DEN BRIN
 I KURLAN
 sarné satt e
 fullständig
 terna. 3—
 SAN-FLOD
 STÄNDIG
 KOMMEN
 får hjälp t

stormnin
 gonen a
 Om ock
 dre eklat
 punkten,
 i återtag
 lyckats
 gen stö
 nison, s
 sin stora
 förallt m
 tyska oc

CHEN I GALIZIEN OCH KURLAND.

UPPER RYCKTE IN I
E STADEN SCHAWLI
an sitt aftåg hade rys-
den, som räddades från
ing af de tyska solda-
N STRIDERN OM
INFÄNGAD FULL-
TRÄNGKÅR. 6. VÅL-
ELD: En sårad ryss
framför allt annat efter-
cigaretten.

Enma dag på mor-
ckensens trupper.
elsen gör ett min-
tryck ur den syn-
ryssarne, mästare
onst som de äro,
bort från fästnin-
elen af dess gar-
eröfringen dock
militära som fram-
ka betydelse. De
terrikiska rappor-

4. EN GENOMBRUTEN RYSK SKYTTESTÄLLNING VID SAN, med svåra märken efter det tyska tunga artilleriet.
5. TYSK OCH ÖSTERRIKISK AMMUNITION- OCH BAGAGETRANSPORT MOT SAN.

ITALIENSKA KRIGSBILDER.

DEN ITALIENSKA KOLONIEN I LONDON DEMONSTRERAR SIN ENTUSIASM FÖR LANDETS INGRIPANDE I KRIGET. De ofantliga massorna af italienare i London samlades härromdagen till en stor demonstration med procession genom staden till italienska ministerhotellet där patriotiska manifestationer ägde rum och där vår bild härunder togs.

terna ha ännu icke gifvit exakta uppgifter om det tagna bytets storlek.

Den ryska generalstaben har i sina kommunikéer talat om en del framgångar, huivudsakligen hörande till skådeplatsen längst i norr.

ITALIENSKT KAVALLERI TÖGAR GENOM EN BY.

DET NYA TUNGA ITALIENSKA ARTILLERIEIT I AKTION.

Efter fotografier.

På den *västra krigsskådeplatsen* är det afsnittet mellan Arras och hafvet som fortfarande tilldrager sig mest uppmärksamhet. På olika punkter göres här allt jämt energiska försök från de allierades sida att i småportioner tillskansa sig fragment af fiendens ställningar. Norr om Arras ha fransmännen fört fram groft artilleri för att besvara och om möjligt nedtysta tyskarnes motsvarande vapen. På den mystiska punkt, som i rapporterna omtalas under namnet *Labyrinten*, en af tyskarne välbefäst gyttring af gårdar och småkullar öster om Neuville, har striden rasat

Forts. å sid. 592.

Foto, Ellqvist, Stockholm.

Klubb, Romot Sjöströmmen

DELTA GARE I DEN DEPUTATION SOM UPPVAKTA DE EXCELLENSEN WALLENBERG.

Från den i dagarna afslutade kvinnliga fredskongressen i Haag har utsändts tvänne delegationer med uppgift att i fredssyfte

Rom och Paris. Efter slutfördt värf skola de båda delegationernas medlemmar åter sammanträffa i Haag.

uppvakta regeringarne i såväl de krigförande som neutralastaterna. Den ena af dessa delegationer, hvilken förut besökt Köpenhamn och Kristiania och där mottagits af de resp. ländernas stats- och utrikesministrar, anlände den 2 juni till Stockholm och erhöi redan samma dag företräde hos utrikesministern excellensen Wallenberg samt öfverlämnade dervid de resolutioner till förman för fredsarbetet som antogs på Haagkongressen.

Delegationen, hvilken består af miss Chrystal MacMillan, England, frau Rosika Schwimmer, Ungern, professor Emily Balch, U. S. A. och miewrou Raymond, Holland, har från Stockholm fortsatt till Petersburg, dit friherrinnan Ellen Palmstierna medföljt som representant för Skandinavien. Österrikiskan fru Schwimmer har samtidigt utträdt ur delegationen.

Den andra delegationen, hvilken består af miss Jane Addams från U. S. A. och doktor Aletta Jacobs från Holland, har erhållit i uppdrag att aflägga besök i London, Berlin, Wien, Budapest.

UR RESEBOKEN.

FÖR HVAR 8 DAG AF **BO BERGMAN.**

En majmorgon kom jag till "das grosse, heilige Cöln". En tung, fuktig, vindlös dag som gjorde allting grått och ledsamt — människorna, husen, dömen och gamla fäder Rhen, öfver hvilken rökmolnen rullade i tjocka flak. Jag gick på gatorna, ensam och olustig. Resornas sjukdom som är afvigsidan af deras glädje, jag menar den plötsliga känslan af rotlöshet och öfvergifvenhet, hade fått tag i mig på nytt och jag kunde inte göra mig fri. Jag var trött. Jag längtade hem.

Det hade varit rätt besvärligt att få rum. I en timmes tid hade jag flackat från hotell till hotell och slutligen hamnat i en liten besynnerlig håla, som hufvudsakligen tycktes upptagen af landtbefolkning, seminarister, präster och lärare. Jag mötte en massa komiska figurer i trapporna, och läsrummet var belamradt med religiösa tidskrifter. Man lefde stilla, drack sitt te och åt sin honung och spelade en psalmstump emellanåt. Vid mitt bord satt en liten rund och gemyttlig svartrock, alltid ytterst artig och alltid förfärligt hungrig. Ansiktet sken som en sol, doppad i smör. Hans vänliga "grüss Gott" lät som en apostolisk välsignelse.

Han frågade mig hvart jag tänkte ta vägen för att se processionen i morgon. Och han erbjöd sig att ge anvisning på en lämplig plats. Jag fick nu förklaring på de öfverbefolkade hotellen; det var tydligen någon större kyrklig fest i faggorna, något helgon som skulle firas eller hvad det kunde vara. Min interlokutör upplyste mig också om namnet, men jag har glömt det.

Jag vaknade vid klockringning. Hela rymden tycktes svänga som en enda dånande jätteklocka, det kändes i rummet, i bröstet, jag inbillade mig att sängen skakade, att jag andades toner och inte luft, att jag själf ringde som en klocka. Jag har aldrig erfarit något liknande. När jag kom ut i det fria i sällskap med min lilla svartbroder, som högtiden till ära hade tvättat och rakat sig och fått på

sig en ny rock, var det sol och vår med hög, blåklar luft. Det var som himlen själf snyggat upp sig och sopat sig ren till festen. På vägen, där processionen skulle dra fram, hade man strött ett tjockt lager af granris som på en begrafning hemma hos oss. Folk drog flockvis genom gatorna eller stod och hängde i gathörnen. Alla butiker voro stängda. Här och där i fönstren hade byggts upp små leksaksaltaren med krusifix och Mariabilder och ljus och pappersgrannlåt i det gröna; det påminde om skyltsöndagen före jul i Stockholm. Men det var inte för affären man skyltade. Det var för det goda helgonet, hvars namn jag glömt, den himmelska skyddspatronessan som ur de hvita vårskyarna såg ner på handeln och vandeln i sin kära stad och förmodligen fick trösta sig med att den var "so redlich als möglich".

Den lille brodern vid min sida transpirerade af lycka. Men lyckan luktade inte så godt. Jag började misstänka att tvättningen inte sträckt sig stort längre än till ansiktet och händerna, men själen var kanske renare och det är hufvudsaken. Han smålog mot de förbipasserande, korsade sig inför Mariabilderna och pratade oafbrutet — en sydtysk rotvälksa som jag inte begrep. Men det var lika trefligt i alla fall.

Klockorna hade varit tysta en stund. Nu började de på nytt; det blef ett hiskligt brak. Och plötsligt uppenbarade sig de första leden i processionen.

I spetsen gingo folkskolebarn; de vitade med flaggor och flickorna voro hvitklädda och hade gröna kransar i håret. De liknade små bleka och allvarliga Kristi brudar. Några sågo beklämmande lillgamlas ut. Pojkarna marscherade som soldater. Efter kom musiken. Har ni sett musikanterna på ett tyskt gratulationskort? Här voro de lifslifvande, de tjocka ölkinderna, de blodiga ögonen, de hvita halsdukarna, de för korta byxorna och bonjourerna, de klotrunda magarna och basunerna för munnen, det hela en drastisk kontrast till barnen som skulle verka änglar. Så följde korgossar med rökelsen och några nunnor, de flesta gamla hederliga ma-

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

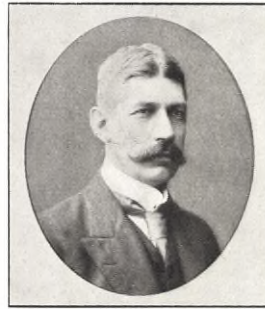
• Data å sid. 590.

H. F. LINDBÄCK.
F. d. borgmästare — Göteborg.
75 år 5 Juni.*

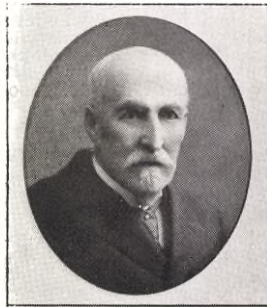
H. DANELL.
Biskop. — Skara.
55 år 3 Juni.*

J. G. LAGERBJELKE.
Grefve. Riksgäldsfullmäktig. —
Stockholm. 55 år 3 Juni.*

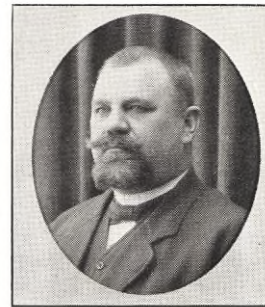
C. A. W. VON OELREICH.
Hofrättsråd. — Stockholm.
50 år 4 Juni.*

A. O. CEDERSTRÖM.
Friherre. F. d. Godsegare. —
Vextjö. 75 år 3 Juni.

I. A. VON KNORRING.
Friherre. Landstingsman. —
Schiringe. 65 år 25 Maj.*

O. PAULSSON.
Grosshandlare. — Kägeröd.
50 år 22 Maj.*

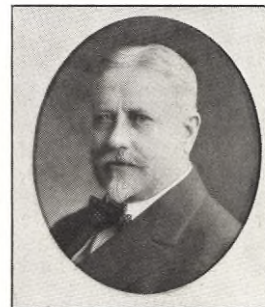
F. E. ÖSTLUND.
Landtbr. Landst. o. komm.-man.
— Munkedal. 50 år 18 Maj.

C. R. NORDIN.
Bankdirektör. — Gefle.
70 år 7 Juni.*

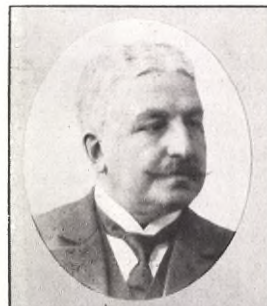
A. K. BERGVALL.
Fabriksidkare. Pol. Rådman. —
Norrköping. 65 år 2 Juni.*

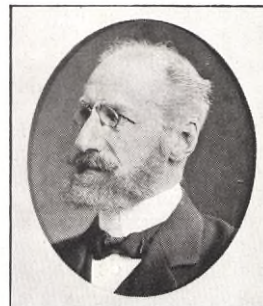
E. A. ENHÖRNING.
Disponent. — Sundsvall.
55 år 18 Maj.*

I. P. BLIDBERG.
Handlande. — Göteborg.
50 år 3 Juni.*

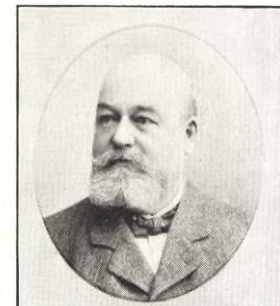
H. LEMKE.
Distriktschef. Major. — Malmö.
60 år 28 Maj.*

G. A. SELLERGREN.
Professor. — Stockholm.
60 år 5 Juni.*

H. T. MAECHEL.
Trafikdirektör. — Göteborg.
60 år 8 Juni.*

A. E. SÖDERSTRÖM.
Ingeniör. — Göteborg.
60 år 21 Maj.*

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data å nästa sida.

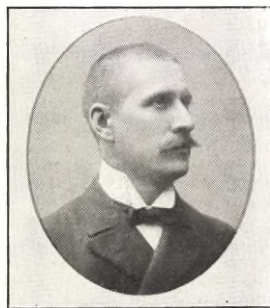
J. A. LINDQUIST.
F. d. Postmästare. — Skara.
80 år 22 Maj.*

G. HJELM.
Fabrikör. — Sundsvall.
60 år 18 Maj.*

H. ANDERSSON.
Handlande. — Höör.
50 år 3 Juni.*

C. LILJEQUIST.
Kronouppbörarskassör. — Karls-
krona. 50 år 26 Maj.*

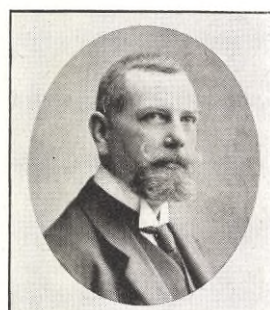
C. E. I. H. ROSENGREN.
Regementsläkare. — Uddevalla.
60 år 27 Maj.*

E. Z. BÖKMAN.
Rektor. — Halmstad.
60 år 6 Juni.*

A. I. LINDHAGEN.
Kansliråd. — Stockholm.
50 år 30 Maj.*

H. A. A. CLASON.
Tandläkare. — Stockholm.
50 år 2 Juni.*

C. A. ROHDIN †.
Konditor. — Sefle.
F. 34. † 22 Maj.*

G. W. WACHTMEISTER †.
Grefve. Godsegare. — Hornsund.
F. 50. † 26 Maj.*

J. P. HEDIN †.
Fabr.-förestånd. — Smål. Anne-
berg. F. 58. † 14 Maj.*

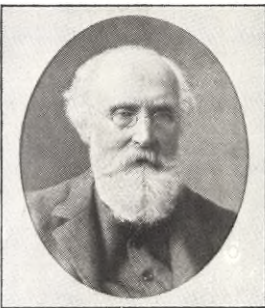
E. JOHANSON †.
F. d. Handlande o. Komm.-man.
Göteborg. F. 44. † 21 Maj.*

B. C. CEIJER †.
F. d. Öfverstelöjtnant. Stock-
holm. F. 27. † 1 Juni.*

A. SAHLÉN †.
Kontr.-prost. Kyrkoherde. —
Jung. F. 32. † 25 Maj.*

O. P. U. ARBORELIUS †.
Professor. — Stockholm.
F. 42. † 2 Juni.*

A. V. BILDT †.
Godsegare. — Torebo.
F. 52. † 23 Maj.*

(TILLHÖR VECKANS PORTRÄTTGALLERI.)

HARALD LINDBÄCK Stud.-ex. 59, hojr.-ex. 63, v. hfd. 66, not. v. poliskamm. i Göteborg. 70. andre räddh. kansl. 70, förste 72, stadsnot. 82, just. rådmän 85, handels- o. politieborgmästare i Göteborg 05—10.

HALMAR DANELL. Stud.-ex. 78, fil. kand. 82, teol. kand. 91, prestv. s. å. docent i dogmatik o. moralteol. v. Upsala univ. 92, Sv. kyrkans missionsstyrs ombud o. sekr. 93—97, e. o. professor 97, teol. dr. s. å.; led. af missionsstyr. 98, visiterade dess miss.-fält i Sydafrika o. Syndindien 04. Biskop i Skara stift sedan 05. Biografi o. helsid.-portr. ärg. XV: 20.

GUSTAF LAGERBÄLKE. Stud.-ex. 78, jur. utr. kand. 82, v. hfd. 86, aman. i Civildep. 87, sekr. o. led. i Patent- o. registr.-verket sedan 96; Riksgäldsfullmäktigt 13, förste deputerad inom fullmäktige 15. Led. af Riksd. F. K. sedan 08. Landstingsman. Led. af Stockholms stadsfullmäktige. Led. af styr. i Oscar-Josefina-styr. Innehar fideikommisset Allsjö.

AXEL VON OELREICH. Stud.-ex. 83, hojr.-ex. 88, v. hfd. 92, adj. led. i Sv. hojr. 98, auditör v. Södermanl. reg. s. å.; fiskal i Sv. hojr. 1900 ass. 01, hofrättsråd sedan 09. Led. af styr. i Hjelmar kanal o. sluss-verk sedan 07.

IVAN VON KNORRING. F. d. landtbl.; bosatt å Schiringe i Södermanl. län. Ordf. i vägst. sedan 98, i länets epidemiråd o. i dir. f. länets tuberk. sanat. Landstingsman sedan 97. Led. af Riksd. A. K. 94—03.

OLA PAULSSON Startade på 90-talet egen affär som sedermera utvidgades till en ganska betydande omfattning. Kommunalstämans ordf. o. nämndens v. ordf., nämndeman, led. af sparbanksstyr. m. m.

ROBERT NORDIN. Verkst. direktör i Gelle stads sparbank sedan 90, led. af dess styr. Stadsfullmäktigt sedan 90, led. af fattigv.-styr. sedan s. å. ordf. sedan 1900. Tillh. Gelle skarskyttefören. sedan 63, verkst. led. af dess styr. Led. af verkst. utsk. af länets skytteförbund, led. af Skytteförbundens överstyrelse. En af den frivilliga skytteföreningens allra främste och verksamaste män i landet. Styr.-led. i Sala—Gysinge—Gelle järnv. a.-b.

AXEL BERGVALL. Hufvuddep. o. verkst. direktör i firman A.-b. Axel K Bergvall & Söner i Norrköping. Stadsfullmäktigt 97—10; politieradman sedan 09. Sedan 14 O. M. i Frim.-logen Oscar Fredrik.

AUGUST ENHÖRNING. Intr. i farbroderns grossh. J. A. Es stora träexportaffär i Sundsvall 77, dess chef 85, disponent för den t. aktiebolag ombildade affären 91; verkst. direktör iemväl i Lars Lithanders trävaru a.-b. m. fl. Ordf. i styr. i Ljunga o. Indals elivars flottningsförening. Landstingsman sedan 99. Led. af Riksd. F. K. 04—10.

PETER BLIDBERG. Stud.-ex. 84, inträdde på sin tid i den af fadern grundade, snart 100-åriga firman Blidberg & Stridsberg i Göteborg, i hvilken han sedan en följd af år är delägare. Styr.-led. o. kassaförvalt. i Göteborgs stads gas- o. elektr.-verk sedan 09, mångårig styr. led. i Söderborgska m. fl. stiftelser; led. af styr. i Göteborgs sparbank o. styr. i Äverlöfsåkr. a.-b. Astrea, led. af styr. i aflöningsnämnden; tidigare led. af styr. i Royal Bachelors Club.

HARALD LEMKE Ex. fr. Tekn. högsk. 76 o. 81. Ingeniör v. Stat. jernv. byggn. 76, löjtn. v. V. V. byggn.-kåren o. baning. 80, major o. öistr. chef 02. Led. stadsfullmäktige i Malmö sedan 05. Led. af Riksd. A. K. sedan 12.

GUSTAF SELLERGREEN. Afg.-ex. fr. Tekn. högsk. 78, konstr. v. mek. verkst. i England 78—84, assist. v. Tekn. högsk. 86—91, ingeniör v. K. patentbyrå 88—92, öfverlär. v. Tekn. skolan i Stockholm 88—09, ff. prof. i ssor i mek. teknologi v. Tekn. högsk. 91, ordf. sedan 99. Led. af landtbl. akad.

Forts. fr. sid. 587.

tronor med egendomligt hvita och utslätade ansikten som på blinda. Men det fanns ett ansikte som drog förbi som en uppenbarelse. Jag hann bara se ett par stora, extatiska ögon och en väg af brunt hår och en mun, hvars smärta var skön som en madonnas.

Sedan hade jag inte lust att se mera. Hvad angick mig alltihop? Hvad angick mig den urgamla jurstbiskopen under sin baldakin — ett levande skelett som knappt orkade stappas fram med monstransen i sina skakande händer, en påhängd teaterfigur, ett spöke i vårsolen? I folkträngseln passade jag på att smita från mitt sällskap; det var skamligt gjort, men den lilla snälla brodern luktade verkligen alldeles för illa. Jag kröp in i en liten vinrestaurant, dit inga klockor och inga värskyar trängde. Och jag glömde helgonet och tänkte på den vackra nunnan och på Heines gamla dikt "Die Wallfahrt nach Kevlaar":

*Ich wohnte mit meiner Mutter
zu Köllen in der Stadt,
der Stadt die viele hundert
Kapellen und Kirchen hat.*

Den gången var det en ung man som offrade ett vaxhjärta åt jungfru Maria för att få sitt eget sjuka hjärta heladt. Hade inte också hon den bleka uppenbarelsen i processionen, offrat åt himladrottningen? Hade inte hon också en gång haft ett litet flichhjärta, mjukt som vax, lätt att smälta ner, och hade hon inte bytt bort det mot ett annat af sten för att få frid? Naturligtvis, sade jag till mig själf och tömde min flaska. Det måste vara på det

HJALMAR MAECHEL. Vid Stat. Jernv. T. elev 74, stat.-skr. 75, trafikinspektör 01, trafikdirektör sedan 08. Led. af 1905 års k. trafiksäkerhetskommitté. Led. af S. J. vagnfördeln.-komm. 03 o. 05.

ALBERT SÖDERSTRÖM. Utex. fr. Chalmerska inst.-afd. mek.-husbyggn. samt v.- o. vatt.-bygg. 75; landtmät.-ex. 80, komm.-landtmät. 05, aiskr. 10. Ing. S. var den förste landtmät. i Sverige som triangelmätare städer; sålunda nymättes Skara under år 1900, dervid koordinatberäkning af fixpunkter utfördes o. beräknades trigonometrisk grundad på basmätning m. prof. Jäderins samapparat. Har under 25 arbetat v. Göteborgs stadsing.-kontor m. planmätning. Har mätt o. planlagt ett stort antal svenska städer o. större municipalsamh.

HÅKAN ANDERSSON. Ordf. i Skånes köpmannaförb., led. af styr. i Sv. minuthandl. riksförb.; ordf. i kommunalstämman o. fullmäktige. Styr. led. i Sydsv. kredit a.-b.

IDOLF ROSENGREN. Stud.-ex. 74, med. lic. 89, marinkl. 86—90, bat-läk. 91—03, reg.-läk v. Norrl. art.-reg. 03, v. Bohusl. reg. sedan 08. Bewistade fältläget i Montenegro hösten 12.

ERIK BÖKMAN. Stud.-ex. 73, fil. lic. 85, fil. dr. 88, adj. v. Göteb. latinlärov. 89, rektor i Halmstad sedan 99, lektor der 03. Studierektor v. H. elem.-lärov. f. fil. i Halmstad. Stadsfullmäktigt sedan 1900. Styr.-ordf. i H. elem.-lärov. f. fil. o. i Lägre tekn. yrkessköt, styr.-led. i sparbanken. Har bl. a. utg. "Valda stycken af Ovidii metamorfoser" i svensk översättning.

ALBERT LINDHAGEN. Jur. kand. 89, v. hfd. 92, aman. i Eckles.-dep. s. å., ff. byråchef i läroverksbyrån der 09, kansliråd 11. Sedan 94 sekr. i Stockholms högskolas styr. Led. af styr. i samfundet St. Erik samt af dir. f. Sunnerdahls hemskolor.

HUGO CLASON. Stud.-ex. 84, tandläk. ex. 88. Praktiserande tandläkare i Stockholm. Led. af tandläk. ex. nämnden 98—04, tandläk. v. Krigsskolan sedan 03. En af vårt lands skickligaste kappseglare.

CARL ROHDIN †. En af Sefitte mest bekanta personligheter, vida känd för en rik tillfällighetsoetisk ädra krönt med Litteris & Artibus.

WILHELM WACHTMEISTER †. U-löjtn. v. Södermanl. reg. 73, löjtn. 79; lemnade armén för att egna sig åt jordbruk. Har medlagt ett synnerligen förtjenstfullt arbete till fromma för jordbruk, kreatursavel o. skogs-vård inom Södermanl. län, Hushålln.-sällsk. ordf. 06—09, samt mångårig led. af dess förvaltn.-utsk., sedan 03 ordf. i skogsvårdsstyr., ordf. i Afvelsfören. f. rödbrokig svensk boskap. Led. af Landtbl.-akad. Ordf. i kommunalst. o. nmd. Led. af Jernvägsrådet Landstingsman.

GUSTAF GEIJER †. U-löjtn. v. Skarab. reg. 47, major 78, öfverstelöjtn. i armén o. afsk. 85 och sedan dess bosatt i huvudstaden. Led. af Krigsvet.-akad. 99. Son t. Erik Gustaf Geijer.

OLOF ARBORELIUS †. Elev v. Konstakad. 61—68, erh. k. medaljen samt stipendium o. studerade i utlandet 69—72. Agrée v. akad. samt led. 82. Sedan 81 öfverlär. i teckn. o. målning v. Tekn. skolan i Stockholm o. led. af dess styr. Sedan 02 professor i landskapsmålning v. Konstakademien. A. åtnjöt högt anseende såsom kon. tuär. Biografi o. helsid.-portr. ärg. XI: 14.

AXEL BILDT †. Eg. egend. Torebo i Göteb. o. Boh. län, ursprungligen en del af det Bildtska stamodset Morlanda och sedan 400 år i släkten Bildt. Ordf. i komm.-stämma sedan 05, v. ordf. i kyrkost., ordf. i valmd. led. af kyrkoråd, ordf. i läkarstyr. styr.-led. i brandst.-bol. På sin tid led. af skogs-v. styr., präfingsnmd. m. m. samt landstingsman. Vid flera tillf. förordn. omb.-man i Hvitfeldtska stip.-inr. Betygande fören-samlare med en samling som torde vara den största enskilda i landet.

viset, fortsatte jag och rekvirerade en ny flaska. Sedan jag sålunda druckit mig till den romantik jag ansåg mig skyldig dagen och mitt eget otillfredsställda hjärta, gick jag hem till mitt hotell och lade mig att sofva. Men jag drömde tyvärr inte om några nunnor med sten- eller vaxhjärta, Jag drömde inte om någonting som hör till denna historia.

Och till sist glömde jag också min sköna okända, som inte var min, medan jag dref omkring i vimmel några dagar. Jag kom öfver till Deutz och till gator och kvarter, dit jag tänker mig att inte många turister hitta. Städernas stora stråk lär man sig lätt nog, och de äro sig tämligen lika. Vill man se det karaktäristiska, så skall man vika af från huvudgatorna och de fina stadsdelarna. Nu minns jag inte längre hur jag gick — men jag såg fabrikskvarter där allt var sot, husen, folket, luften, och jag såg gränder, som stupade i floden som hemska, svarta pass, och jag hörde maskiner rossla och dunka och tåg störta öfver broar i ett ilsket väsende. Nå, allt detta var ingenting nytt. Men en dag hade jag lyckats förrira mig till den äldsta delen af staden genom ett spindelnät af tränga och krokiga passager. Husen voro låga, skiffergrå eller smutsgula, med smala portar och mångdelade rutor, där de sotiga regnskurarna stannat kvar som rännilar af smuts. Det mästa var handelsbodar, och jag kan inte beskrifva allt som salubjüds. Det var det otroliga: alla de stora affärernas lump och affall tycktes ha hamnat här som i en oerhörd sophö. Matvaror, kläder, möbler, bokluntor, musikinstrument, droger, löshår, rättällor, järnskrot. ett

Foto. Ellqvist. Stockholm

Kliche: Kem. A.-B. Hengt Silfvervarre, Skåns-Öbg.

EN ARBETARNES DYRTIDSDEPUTATION UPPVAKTAR STATSMINISTERN. I midten ordf., partisekr. F. Ström.

Statsminister Hammar skjöld uppvaktades den 1 juni i sin ämbetslokal och i närvaro af jordbruksministern af en arbetarsdeputation, hvilken under hänvisning till den rådande och för de bredare folklagren så tryckande dyrtiden hemställde om regeringsåtgärders vidtagande för lindrandet af densamma. Deputationen, som räknade 48 medlemmar, bestod af styrelseledamöterna i Stockholms arbetarekommun samt representanter för en del landsortsstäder och fackliga arbe-

targrupper. Den socialdemokratiska kvinnoorganisationen hade jämväl sändt två representanter. Uppvaktingen, hvilken sträckte sig öfver mer än en timma, tog närmast formen af en öfverläggning, hvarunder deputationens olika medlemmar fingo tillfälle att framlägga sina önskemål i det föreliggande ärendet. I sitt svar redogjorde statsministern för dels de anstalter som redan träffats för att lindra dyrtiden, dels de ytterligare åtgärder som för samma ändamål påtänkts.

bråte utan like, ett kaos som människor skapat, besuttit, förkastat och som andra människor skulle ärliva och besitta och förkasta i sin tur. Folket, som rörde sig midt upp i allt detta, hörde till de fattigaste. Den judiska typen var mycket vanlig i de små bodarna. Bakom disken sutto långa skägg och stora, tungsinta ögon sågo mot besökaren. Men ingen anropade mig. Man ägnade mig inte ett ögonblicks uppmärksamhet.

Jag gick och tittade i butikerna. I en ölstuga fick jag en mugg tjockt, siraphaltigt öl och de första misstänksamma blickar jag mött. Ett positivt stod på ett bord i salen och en flickunge sålde lyckobref som en papegoja tog ur ett skrin. Några matrosor rökte kritpipa i ett hörn och spelade kort — men mycket stillsamt och fredligt.

När jag kom ut hade en liten folksamling bildats utanför ett hus. Jag kunde inte förstå hvad det var fråga om; man stod alldeles tyst och bara stirrade in i en portgång.

— Hvad är det om? frågade jag.

En gammal fet och oerhördt smutsig jude svarade något som jag naturligtvis inte kunde tolka. Och jag ställde mig att vänta bland alla de andra; jag hade ingenting annat att göra. Om en stund kommo ett par nunnor ut ur porten. De hade i sällskap en stor hund som bar två korgar, en hängande på hvar sin sida öfver ryggen. Folket gaf strax plats. En ung kvinna kastade sig på knä, som om hon velat kyssa den ena nunnans klädning eller marken. Det underliga uppträdet gick fortare än jag kan berätta det — och först när de båda barmhärtighetssystrarna voro på väg att försvinna i mängden fick jag ögonen närmare på dem.

Den ena var hon från processionen. Jag såg hennes vackra milda ansikte med de stora ögonen; men hur olik sig var hon inte annars! Hon såg glad, godmodig, nästan munter ut — borgerlig skulle jag vilja säga. Hon nickade småleende till farväl åt någon in i huset. Det var ingenting alls af processionsens madonna, strålande och outgrundlig i sin extas, och all Heineromantik var här absolut förlorad. Det var en vanlig kvinna som gick omkring med jordiska gåfvor. Hennes hjärta var inte af vax och inte af sten. Det behöll sin klokhet i

sin godhet; det svärmade inte, det handlade, det leide inte i blåa himlar, utan i det gråa Cöln, där det inte endast fanns en dôme och en klostercell utan en hel hop små fattiga hus med fattiga, syndiga människor i som behöfde korf och bröd och inte bara mässor och processioner.

Var det verkligen så? Och återigen såg jag det andra ansiktet — det från den ljusa värmorgonen när klockorna ringde och himlen tycktes öppen för de skönaste ögon jag vet mig ha mött. Den som kunde se så öfverjordisk ut måste en gång ha drömt mycket jordiskt för sin egen del, tänkte jag. Det kostar att skapa sig himlar, som duga någonting till. De som man får allt för billigt äro inte höga nog i taket. Hon hade kämpat och förlorat och kämpat på nytt, tills hon segrat. De heta orden, som en gång andats öfver hennes ansikte, voro bortblåsta, och kinderna voro svala och jämna och pulsen lugn. Hon hade skapat sig en jord, där hon kunde gå trygg, och en himmel, som tog emot hennes offer. Gelobt seist du, Marie!

— Jag for från Cöln med en besynnerlig saknad efter en människa som jag inte kände och som jag aldrig skulle se mera. Bland det vimmel af ansikten som skymta förbi under en resa, i hotel-len, i kupéerna, på gatorna, har ett och annat en intensiv förmåga att bränna sig fast i minnet. Och aldrig intensivare än just på en resa. Det är som mottagligheten då vore tiodubbelt skärpt, fantasien tiodubbelt lifligare, ögonblicket tiodubbelt rikare; resornas nöje ligger här ännu mera än i den yttre omväxlingen. Man blir en ny människa.

Men en vacker dag väntar den gamla människan igen, och då får man lefva på minnena. I dessa trista januaridagar ser jag ännu den blanka vårdagen öfver det gamla Cöln och den heliga processionen genom de granisströdda gatorna. Jag hör klockorna dåna. Jag känner doften från korgossarnes rökelsekar, svängande som pendlar. Och den lilla truppen af folkskoleänglar, buttra och blodfattiga, tågar med kransar i håret och sång på läpparna framför en hög och blek kvinna, som borde hetat syster Angelika, åtminstone i den stunden.

Förmodligen heter hon därför Trute eller Suzel eller någonting sådant.

Foto. Jeger, Sthlm. Kläder: Bengt Nilsson.
FRU E. CHRISTIERNSON OCH HERR GÖSTA EKMAN I
"KVINNORÖFVAREN" PÅ DJURGÅRDSTEATERN I STOCK-
HOLM

Forts. fr. sid. 586.

hela veckan, hvarunder fransmännen tagit en del försvarsverk från tyskarne. Ringen kring Ypern har särskildt vid Hooge varit utsatt för pårestning, i det engelska trupper här gått till anfall med förbittrad kraft, resulterande i att några skyttegravar tagits.

Rapporterna från det italienska kriget i *Alperna* ha varit många, men innehållet magert. Italienerne förklara sig ha skjutit sönder några af österrikarnes spärrfort i bergen, men operationerna sägas ha hindrats af dåligt väder. Till sjös är att anteckna *Montalcones bombarderande* af några italienska jagare den 3 juni.

I luften ha italienare och österrikare utvecklat

För någon tid sedan skulle, som bekant, en last rekvirerad utlösas från Köpenhamn till Bulgarien ombord på Göteborgsångaren "Blenda". Då miss-tanke emellertid uppstod, att gevären skulle föras till Tyskland, förbjöds utförelsen af gevären och "Blenda" lossade lasten i Köpenhamn. På hemstället af bulgariska legationen i Berlin medgafs senare från danskt håll gevärens utförelse, den svenske ångaren "Pan" tog vapenlasten ombord och anträdde resan till Bulgarien via Kejsar Wilhelmkanalen, hvartill tyska myndigheter gifvit tillåtelse, och Engelska kanalen. Ångaren blef emellertid stoppad af tyska torpedbåtar och införd till Lübeck, där den beslagtagna lasten under sträng militärbevakning lossades. "Pan" fördes därefter t. Trawemünde, afgick sedan på order därifrån och återvände till Sverige. Panafären, bakom hvilken man velat se en skickligt iscensatt otilåten affärspekulation, har väckt det största uppseende såväl i vårt eget land som i Danmark.

en flitig verksamhet med åtskilliga visiter och kon-travisiter, hvarunder bl. a. *Pola bombarderats* af ett styrbart italienskt luftskepp.

Till *luftkriget* hör också dels bombardemanget på staden *Ludwigshafen* af en engelsk flygande eskader, dels den *stora nya Zeppelinraiden mot London*, hvarom de engelska tidningarne på befallning från högre ort iakttagit en hemlighetsfull tystnad.

Ryktena om *Rumäniens hållning* fortifara. Underhandlingarne med Ryssland och ententen pågå, allt under det landets krigshetsare efter mönster från Italien bedrifva sin agitation. Regeringens politik tvcks också vara lika vacklande och köpsläende och följa den italienska metoden: forse che si, forse che no...

Stockholms sommarsäsong är tämligen fattig på det stockholmarne favoritnöje som heter teater. Det är Djurgårdsteatern och Kristallsalongen som får söka hålla uppe traditionerna under de tre månaderna. Och denna gång tvcks båda ha fått ett program, som kan tillfredsställa sommarens nöjeslystna publik. Den förra scenen har af en lycklig tillfällighet avvikit från den tyska farsoperettens lika bullrande som föga hållbara genre och denna gång pres-nterat en fransk fars "*Kvinnoröfvaren*", som är så rolig och underhållande och spelas så väl, att den till och med ger teatern en fläkt af dess glanstid för halftannat decennium sedan. I den samma försöker sig bl. a. hr *Gösta Ekman* och fru *Elsa Christierson* i farsens uppslupna former och med en framgång, som tillsammans med Victor Lundbergs säkra farskonst försäkrar den lilla sommarteatern om en varaktig succés.

Till ill. å sid 579.

På Börje kyrkogård i Upland aftäcktes den 30 maj den där resta minnesvården öfver *konsekvatorn, fil. d:r Gustaf Kolthoff*. Vården till hvilken medel erhållits genom subskription bland den bortgångnes stora vänkrets, bär under en porträttmedaljong, utförd af medaljgravören J. E. Lindberg inskriptionen: Gustaf Kolthoff, naturforskaren, jägaren, polarforskaren, naturskildraren. I aftäckningshögtidligheten deltog förutom församlingsborna ett stort antal inbjudna, däribland ett flertal vetenskapsmän. Högtidstalet hölls af t. f. landshöfdingen greve Hamilton.

Till ill. å sid. 580.

Doktorspromotioner ägde under sedvanliga högtidliga former den 31 maj rum vid universiteten i Upsala och Lund samt vid högskolan i Stockholm. Vid högtidligheten i Upsala förrättades promotioner inom icke mindre än tre fakulteter, den teologiska, medicinska och filosofiska, i Lund fick promotionsakten förhöjd högtidlighet, därigenom att, i öfverensstämmelse med de akademiska traditionerna, samtidigt de kvarlevande från doktorspromotionen för 50 år sedan nu för andra gången lagerkröntes. I Stockholm ägde promotioner rum inom den matematisk naturvetenskapliga och den juridiska fakulteten.

Innehåll: Krigsministern öfverste B. B. E. Mörcke (biografi och helsidesporträtt). — Doktorspromotionerna i Upsala, Lund och Stockholm. — Danska grundlagsdagen. — Kvinnlig fredsdelegation hos utrikesministern. — Riksdagsman Thorssons 50-årsdag. — Minnesvård öfver dr Gustaf Kolthoff. — Världskriget. — Bilder till den svenska och utländska dagskrönikan. — "Kvinnoröfvaren" på Djurgårdsteatern. — Veckans porträttgalleri. — "Ur reseboken". Af Bo Bergman.

Amatörfot. R. Holmkvist, Kalmar.

Klänne: Ann. å -B. Linigt Sjöfvervarne, Sthlm-Gö.

DEN BERYKTADE ÅNGAREN PAN, förtöjd och afmönstrad i Kalmar.

Eftertryck c/f text eller illustrationer i IIVAR 8 DAG utan särskildt medgifvande förbjudes vid laga påföljd.